

Opracowanie:
mgr Aneta Muszyńska – logopeda PPP
mgr Jolanta Chwastek-Jakima – logopeda PPP

„Zabawa przynosi śmiech a śmiech zmniejsza strach”

Lawrence J. Cohen

Grupowe zajęcia logopedyczne w oparciu o bajkę

„Jaś i Małgosia”

(SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA 5-6- LATKÓW)

Cele:

▪ **dydaktyczny:**

- ✓ usprawnianie aparatu artykulacyjnego,
- ✓ kształtowanie prawidłowego toru oddechowego,
- ✓ rozwijanie zasobu słownictwa,
- ✓ kształcenie umiejętności budowania zdań,
- ✓ rozwijanie uwagi i pamięci słuchowej,
- ✓ utrwalanie orientacji w schemacie ciała,
- ✓ rozwijanie koordynacji wzrokowo- słuchowo- ruchowej,
- ✓ usprawnianie dużej i małej motoryki ciała.

▪ **Wychowawczy:**

- ✓ rozwijanie umiejętności nazywania emocji i uczuć,
- ✓ pogłębianie świadomości dotyczącej uczuć (STRACH),
- ✓ doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze strachem, niepokojem, lękiem,
- ✓ stwarzanie atmosfery zabawy połączonej z aktywną działalnością dziecka,
- ✓ wdrażanie do uczestnictwa w zabawach grupowych,
- ✓ rozwijanie umiejętności współpracy w grupie.

Grupa wiekowa: 5-6- latki.

Forma organizacyjna: zajęcia w grupie na terenie przedszkola.

Czas trwania zajęć: 90 minut.

Pomoce: plansze z narysowanymi twarzami, plansze ze zjawiskami atmosferycznymi, tekst bajki, ilustracje do bajki, serduszka wycięte z papieru (ok.10 szt. dla każdego dziecka), słomki, ilustracja przedstawiająca domek, lusterka, pisaki-stempelki, płyta CD-Antonio Vivaldi „Cztery pory roku”, kredki, klej, kolorowa bibuła, bębenek, wiatraczki „pszczołki”, tekst relaksacji „Pszczola Słoduszka” (adaptacja treningu W. Schultza).

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Część wstępna

- 1. Powitanie w kole – przedstawienie się dzieci** (jak masz na imię, co lubisz robić?).
- 2. Nazywanie nastroju i uczuć „Jak się dzisiaj czuję?”**
Prowadzący rozkłada plansze z narysowanymi twarzami - minkami i prosi każde dziecko o wskazanie na planszy minki odpowiadającej własnemu nastrojowi.

Część właściwa

- 1. Zagadka: Jaki jest tytuł bajki, którą dzisiaj przeczytamy?**

„Dziewczynka i chłopiec w lesie zabłądzili,
do chatki z piernika w gęstwinie trafili.
Tam Baba Jaga już na nich czekała ...
Jak się zakończy ta historia cała?”

- 2. Ćwiczenie uwagi słuchowej – „Jaś i Małgosia”**
Prowadzący siedząc z dziećmi w kole czyta kolejno fragmenty bajki o „Jasiu i Małgosi” (załącznik 1), pokazuje ilustracje do danego fragmentu (załącznik 2).
- 3. Wzbogacanie słownika – Popatrz, ułóż, opowiedz**
Po wysłuchaniu bajki dzieci odpowiadają na pytania zadane przez osobę prowadzącą:
  - Jakie imiona mieli bohaterowie tej bajki?
  - Gdzie poszły dzieci?
  - Co poczuły dzieci, gdy okazało się, że nie wiedzą, jak wrócić do swojego domu domu? (strach, lęk, zakłopotanie, przerażenie....)
  - Jak wyglądała chatka, którą napotkały dzieci w lesie?
  - Co poczuły dzieci, gdy w lesie zobaczyły chatkę? (zaskoczenie, radość...)
  - Jaka była na początku dla dzieci czarownica - Baba Jaga?
  - Jaką osobą okazała się ona później?
  - Co dzieci poczuły, gdy okazało się, że Baba Jaga nie jest już miłą staruszką, lecz złym człowiekiem i chce je skrzywdzić? (lęk, niepokój, strach....)
  - Co chciała czarownica zrobić z Jasiem, jakie miała względem niego zamiary?
  - Co kazała robić Małgosi?
  - Jakiego podstępu użyła Małgosia, aby ratować brata?
  - Jak zakończyła się bajka?

Dzieci plansze z narysowanymi twarzami - radość, smutek, strach, lęk ...(załącznik 3)
oraz plansze ze zjawiskami atmosferycznymi - słońce, burza, chmury ...(załącznik 4)
dopasowują do poszczególnych ilustracji z bajki.

4. Rozmowa z dziećmi – „Strach ma wielkie oczy”

Prowadzący rozmawia z dziećmi na temat lęku i sposobów radzenia sobie z nim:

- Jak wygląda człowiek, który się boi? (pokazywanie min)
- W jakich sytuacjach boją się dzieci, czego się boją?
- Jak owoić swoje strachy i obawy – Co robię, aby przestać się bać (omówienie sposobów radzenia sobie ze strachem np. przytulanie do rodziców, spędzanie wspólnego czasu, mówienie o swoich uczuciach, spanie z latarką, spanie przy zapalonym świetle ...).
- Strach jako pozytywna emocja, która chroni nas przed wieloma niebezpiecznymi sytuacjami (np. wchodzeniem samemu do lasu, dotykiem psa, którego nie znamy, pójściem z nieznaną osobą ...).

5. Zabawa ruchowa – „Pokaż swoje emocje”

Dzieci poprzez ruch i mimikę wyrażają swoje emocje: w rytm bębienka chodzą tak, jakby były bardzo odważne, a potem jakby bardzo czegoś się bały. Następnie naśladują jakieś odważne zwierze, np. lwa i jakieś płochliwe, strachliwe zwierzę, np. zajączka, myszkę.

6. Praca plastyczna – „Moje strachy”

Dzieci siedzą przy stolikach. Prowadzący prosi dzieci o wyrażenie emocji w formie rysunku: „Narysuj, gdzie w twoim ciele chowa się smutek, złość, strach”, „Narysuj swoją smutną, rozzłoszczoną, wystraszoną minę”, „Narysuj, jak się dzisiaj czujesz”. Omówienie prac dzieci.

7. Zabawa doskonaląca orientację przestrzenną – Prawa – lewa strona

Dzieci stoją w kole i podnoszą do góry prawe ręce, prowadzący zaznacza je stempelkiem. Prowadzący mówi wiersz „Wycieczka Jasia i Małgosia”, dzieci ilustrują ruchowo jego treść.

Jaś i Małgosia idą do lasu
Podskakują wesoło, narobią hałasu.
Lewą nogę podnoszą w górę,
A prawą ręką rysują chmurę.
Prawą nogą rysują kółko,
A lewą ręką chwytają piórko.
Idą powoli, uważnie słuchają.
Na lewo ptaszki ćwierkają,
Na prawo komary latają.
Na prawym ramieniu usiadła pszczoła,
A w lewym uchu słycać dzięcioła.
Jaś i Małgosia idą we dwoje
razem pokonują własne niepokoje.

8. Usprawnianie aparatu artykulacyjnego – „Wycieczka do lasu”

Uczestnicy siedzą w kole. Prowadzący opowiada historyjkę i demonstruje zawarte w niej ćwiczenia. Dzieci powtarzają je patrząc w lusterka.

Był piękny dzień. Słońce mocno świeciło (**dotykanie czubkiem języka do podniebienia przy otwartych ustach**). Rodzina Języczka-Podróżniczka (**dotykanie czubkiem języka kolejno dolnych zębów przy otwartych ustach**) wybrała się na wycieczkę do lasu (**odbijanie czubka języka za górnymi zębami przy otwartych ustach**). Pojechali samochodem (**brum, brum**). Weszli do lasu (**odbijanie czubka języka za górnymi zębami przy otwartych ustach**). Języczek z podziwem patrzył na ogromne drzewa (**dotykanie czubkiem języka do górnej i dolnej wargi przy otwartych ustach**). Las był pełen dźwięków. Języczek usłyszał dziwny stukot (**tttt, ttdt – odbijanie czubka języka o górne zęby lub dziąsło przy otwartych ustach**). Spojrzał do góry (**dotykanie czubkiem języka do górnej wargi przy otwartych ustach**) i zobaczył na drzewie dzięcioła pracującego wyjadającego robaczki spod kory. Zwinne rude wiewiórki biegały szybko po pniach drzew i gałęziach (**dotykanie czubkiem języka kolejno górnych zębów przy otwartych ustach**). Nagle usłyszał szelest- **szu, szu**. To mały jeż chował się wśród liści (**kręcenie czubkiem języka za dolnymi zębami przy otwartych ustach**). Za drzewami Języczek zobaczył sarenkę. Przestraszona szybko pobiegła w głąb lasu (**odbijanie czubka języka za górnymi zębami przy otwartych ustach**). Języczek przedzierał się przez gęste krzaki (**przeciskanie języka przez zbliżone zęby**). Spojrzał w lewo (**wysuwanie języka jak najdalej w lewą stronę nie dotykając warg**), potem w prawo (**wysuwanie języka jak najdalej w prawą stronę nie dotykając warg**). Wydawało mu się, że za drzewami widzi piernikowy domek. Nagle usłyszał nawoływania tatusia (**hop, hop!**). Skręcił w lewo (**podnoszenie do góry lewej ręki**), następnie w prawo (**podnoszenie do góry lewej ręki**) i z ulgą zobaczył rodziców. Języczek był zmęczony spacerem (**położenie szerokiego języka na dolnej wardze przy otwartych ustach**). Rodzice wraz z Języczkiem doszli do samochodu i zadowoleni z wycieczki (**rozciąganie warg w szerokim uśmiechu**) pojechali do domu (**brum, brum**).

9. Zabawa słuchowo-ruchowo-oddechowa – „Pszczółki”

Uczestnicy stoją w kole. W rytm bębienka (szybkie uderzenia) dzieci biegają po sali naśladując pszczołki i wypowiadając odgłos „BZZZZ”, na odgłos bębienka (jedno uderzenie) dzieci stają na wyznaczonych miejscach (kolorowa bibuła) i dmuchają w wiatraczki „pszczołki”. Prowadzący przypomina o prawidłowym torze oddechowym - wdech nosem -wydech ustami (3 razy). Zabawę powtarzamy kilka razy.

10. Ćwiczenie manualno – oddechowe – „ Domek piernikowy”

Dzieci siedzą przy stolikach. Prowadzący rozdaje im obrazek (załącznik 5), słomki i papierowe serduszka. Zadaniem dzieci jest przeniesienie serduszek na obrazek przy pomocy słomki, przyklejenie ich oraz pokolorowanie domku.

11. Relaksacja „Pszczółka Słoduszka” (adaptacja treningu audiogennego Schultza)

Dzieci układają się na miękkim dywanie w wygodnej pozycji, tak aby nie przygniatać żadnej kończyny. Zaczyna brzmieć muzyka (A Vivaldiego „Cztery pory roku op.8-

„Jesień”, cz.II). Prowadzący czyta dzieciom opowiadanie - powoli, spokojnie, wyciszonym i lekko obniżonym głosem.

Posłuchajcie bajki o pszczołe Słoduszce. Postarajcie się przeżyć to, co ona.

„Było lato, słońce mocno grzało. Pachniały kwiaty. Słoduszka od rana zbierała z kwiatów słodki nektar. Musiała bardzo szybko poruszać skrzydełkami. Poczła zmęczenie. Ile to jeszcze kwiatów muszę odwiedzić? Zaczęła liczyć: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Słoduszce zaczął się plątać język, położyła się wygodnie na dużym liściu, rozluźniła zmęczone nóżki i łapki, zamknęła oczy. Jej brzusek zaczął spokojnie oddychać. Jak mi dobrze. Moja prawa łapka staje się coraz cięższa, nie chce mi się jej podnieść. Moja lewa łapka staje się leniwa, nie chce mi się jej podnieść. Tylko mój brzuch równiutko, spokojnie oddycha. Prawa noga z przyczepionym woreczkiem miodu staje się ciężka, coraz cięższa i cięższa. Lewa noga, też z woreczkiem miodu staje się ciężka. Nie chce mi się jej podnieść. Głowa jest tak wygodnie ułożona. Jestem spokojna, słyszę spokojną muzykę. Czuję jak słońce ogrzewa moje nogi i łapki. Jest mi coraz cieplej. Jestem spokojna. Czuję się bezpiecznie. Ogarnia mnie senność. Zасыpiam, zasypiam, zasypiam”.

12. Pożegnanie – iskierka sympatii.

Uczestnicy stoją w kole, trzymają się za ręce. Żegnają się puszczeniem „iskierki”, tj. poprzez uściśnięcie dłoni osobie stojącej obok - w ten sposób „iskierka” obiega krąg.